

EUROPANYTT

FRA NORD-NORGES EUROPAKONTOR



HVA HAR SKJEDD SIDEN SIST?

Europanytt er tilbake sammen med høstværret i Brussel! Denne høsten har kontoret vokst med en ny kommunikasjonsrådgiver, en praktikant og en hospitant. Det er mye som skjer i Europa som har betydning for Nord-Norge og spennende prosjekter på gang i Nord-Norge. Kommisjonen presenterer ny lov pakke for renere luft og vann og Tromsø kan bli europeisk ungdomshovedstad.

Vi har hatt besøksgrupper blant annet av kontorets eiere, - og partnere, Europeiske Ungdom, Klimanøytral Luftfart og ACT klyngen. I tillegg har vi hatt ulike arrangementer under EU Regions Week og er i full gang med planlegging av Nordnorske Europadager 5. desember i Bodø, 7. desember i Tromsø og 8. desember i Vadsø. Det blir en spennende høst og du kan lese mer i Europanytt.

**NY LOVPAKKE FOR
RENERE LUFT OG
VANN**

**HØSTEN I BRUSSEL
2023**



EUROPAKOMMISSJONEN PRESENTERER NY LOVPAKKE FOR RENERE LUFT OG VANN

26. Oktober foreslo Europakommisjonen strengere regler for forurensing av luft, vann og avløpsvann. Forslaget er en del av «European Green Deal», der sluttresultatet skal være et Europa med null skadelig utslipp innen 2050.

For renere luft foreslår Europakommisjonen at luftkvaliteten i Europa skal samsvare med verdens helseorganisasjon sine anbefalinger innen 2030. Personer utsatt for luftforurensing vil også få bedre tilgang til assistanse og kompensasjon.

Listen over vannforurensende stoffer skal revurderes og oppdateres. 25 stoffer som er skadelig for helse og natur skal legges til, dette inkluderer kjemikalier brukt i hygieneprodukter. Behandlingen av avløpsvann skal bli mer kostnadseffektiv, og aktører som forurenser vil selv bli ansvarlig for opprydding av giftstoffer. Europakommisjonen sikter på å gjøre behandlingen av avløpsvann energinøytral innen 2040.

For mer informasjon om forslagene kan du følge lenkene til faktaarkene under:

- [Revisjon av luftkvalitetsdirektivet.](#)
- [Revisjon av direktiv om rensing av avløpsvann fra byområder.](#)
- [Forurensning i overflate- og grunnvann](#)



-VI HAR ET ENORMT ANSVAR OG POTENSIALE FOR Å HJELPE EUROPA

Det sa administrerende direktør ved NHO, Ole Erik Almlid under årets Industrikonferanse i Bodø. Almlid pekte på det alvorlige bakteppet i Europa med 40 millioner innbyggere som er under fattigdomsgrensen. – Jeg tror det blir verre før det blir bedre.

Han påpekte at Norge har enorme ressurser innen energi og industri som både kan bidra til den grønne omstillingen og hjelpe Europa, samt skape nye arbeidsplasser. Styreleder i Norsk Industri Ståle Kyllingstad hadde samme budskap. – vi må samarbeide med verden for å få til det grønne skiftet, for å løse dette som en planet.



Foto: Egil Brandsøy, kommunikasjonsrådgiver, Industri Energi

Kraftmangel fra 2026

Årets industrikonferanse hadde som mål å skape et bredere bilde på kraftsituasjonen i Norge og i Europa. Derunder sto kraftbalanse og tilgang på kraftnett høyt på agendaen. - Skal vi nå verdiskapings- og klimamålene våre må vi ha rikelig og rimelig tilgang på fornybar energi, sa Ole Børge Yttredal som er direktør for energi- og miljøavdelingen i Norsk Industri.

Nord-Norge har mye kraftoverskudd å vise til, i tillegg til billig kraft. Samtidig viser studier at denne situasjonen kun varer frem til 2026. Da går vi over til et underskudd.

Linda Haukland, fylkesråd for plan og næring i Nordland, viste til havvindproduksjon som et område med stort potensiale til å fylle kraftbehovet. – 80 prosent av Norges havareal ligger i Nordland. Dette vil kunne gi synergier til andre næringer både til hals og på land, og er en viktig kilde til grønn energi, fortsatte hun.

Mer enn € 25 milliarder i ny grønn teknologi

EU investerer mye i grønn teknologi og energi for tiden. En av måtene er gjennom EUs Innovasjonsfond. Fondet støtter ny teknologi i store, modne prosjekter som gir utslippsreduksjoner i blant annet prosessindustri, CO2-håndtering, batteriverdikjeden, havvind, hydrogen, grønn skipsfart, nye produkter, med mer. – Fondet finansieres av overskuddet i EUs klimavotemarked (ETS), som betyr at norske offentlige og private virksomheter kan delta med fulle rettigheter, kunne seniorrådgiver i ENOVA Jo-Kristian Røttereng fortelle. Du kan lese mer om [innovasjonsfondet her](#).

Industrikonferansen gikk av stabelen for tiende gang i Bodø, og har som mål å være et møtepunkt for nettverksbygging i industrien. Blant arrangørene er Nordland Fylkeskommune, som også er en av Nord-Norges Europakontor sine to eiere. Les mer [om konferansen her](#).



Foto: Janni Ekrem



Egil Brandsøy, kommunikasjonsrådgiver, Industri Energi

TROMSØ KAN BLI EUROPEISK UNGDOMSHOVEDSTAD

Tromsø har sikret seg finale plass i kåringen av europeisk ungdomshovedstad. Tromsø er valgt ut som en av fire finalister til å bli europeisk ungdomshovedstad i 2025, sammen med byene Fuenlabrada, Izmir og Lviv. Formålet er å styrke ungdoms deltakelse i lokalsamfunnet, og gjøre byen mer attraktiv for unge. Formannskapet i kommunen avgjør om byen skal søke. [Les mer her](#).

VON DER LEYENS ÅRLIGE TALE OM EU

Kledd i fargene til det ukrainske flagget, la president for Europakommisjonen, Ursula von der Leyen, frem sin årlige tale om tingenes tilstand i EU og satsinger for å komme ut av krisene Europa står i. Prisen, påliteligheten og sikkerheten til gassleveranser vil få økt fokus i tiden framover. Europa trenger pålitelige leverandører som ikke kommer til å bruke gass som et våpen, og Norge blir dratt fram som et eksempel på en pålitelig leverandør. [Les mer her](#).

RYKENDE FERSKT REISEBREV FRA HJERTET AV EUROPA

Hilde Bersvendsen, assisterende næringssjef i Troms og Finnmark Fylkeskommune, er hospitant på kontoret vårt i Brussel.

De første ukene i Brussel har vært fullpakket med inntrykk. Brussel er en vakker by med utallige gaterestauranter og historiske bygninger. Det har overrasket meg at det er så pent her. Jeg bor midt i sentrum, og kan fortelle at dette er en by som aldri sover. Og det er tydeligvis aldri for seint for å synge karaoke (!). Jeg trives veldig godt i min «Downtown Apartment». Les resten av reisebrevet her.



Foto: Hilde Bersvendsen

FISKEBREV FOR OKTOBER 2022

I fiskebrevet for oktober presenterer vi hovedtrekkene fra den økonomiske årsrapporten 2022 om EUs fiskeflåte som er påvirket av høye drivstoffpriser i kjølvannet av krigen i Ukraina, og støtten fra EU.

EUS STØRSTE MOBILITETSORDNING FOR KUNSTNERE OG KULTURFAGFOLK

7000 kunstnere og kulturfagfolk får muligheten til å reise utenlands for å styrke sine ferdigheter og samarbeide med internasjonale partnere. 22. oktober lanserte Europakommisjonen ordningen 'Culture Moves Europe' som gir mobilitetmuligheter i Europa for kunstnere og kulturfagfolk. Les mer om ordningen og søknadsprosessen her



Foto: Europakommisjonen

NY EUROPEISK HYDROGENBANK?

På grunn av Russlands krig mot Ukraina vil Europakommisjonen tidlig i 2023 foreslå en omfattende reform av EUs elektrisitetsmarked, inkludert frikobling av strøm- og gasspriser. For å bidra til en rask oppskalering av den grønne hydrogenøkonomien, vil kommisjonen foreslå å opprette en ny europeisk hydrogenbank, som vil investere 3 milliarder euro i hydrogenmarkedet.

I 2023 vil kommisjonen også iverksette tiltak for å redusere avfall, med fokus på mat- og tekstilavfall. Les mer her.



EU REGIONS WEEK

DIGITAL AND SPARSELY POPULATED AREAS

Under EU Regions Week 2022 inviterte Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) og Scotland Europa, til arrangementet *“Digital and sparsely populated areas: potential challenges and best practices”*.

Etter presentasjonene og videoene fra NSPA og Scotland Highlands and Islands, var det klart av vi har mange knallgode initiativer som EU bør se til.

– Vi har ressursene, kunnskapen, teknologien og drivkraften til å vise Europa at vi kan være i front i det digitale skiftet, sa direktør ved Nord-Norges Europakontor, Nils Kristian Sørheim Nilsen, da han talte på vegne av vårt felles nettverk, Northern Sparsely Populated Areas (NSPA). [Les mer her.](#)

HVORDAN ENGASJERE DE UNGE? EN AV NORGES YNGSTE POLITIKERE SVARER

Nord-Norges Europakontor deltok også på workshopen, Youth empowerment and civic engagement, lessons from European Local and Regional Authorities. Her handlet det om hvordan engasjere de unge i regionene. Da var det meget passende at en av Norges yngste politikere, 26 år fra Lofoten Simon Johnsen, ledet panelet som bestod av regionale politikere fra Italia, Frankrike, Spania og Polen.

Denne workshopen er del av et årelangt samarbeid Nord-Norges Europakontor har med Venetoregionens Europakontor. Sammen med dem og en rekke andre europeiske regioner har vi over flere år hatt arrangement sammen under EU Regions Week. [Les mer her.](#)

KLIMANØYTRAL LUFTFART OG ACT KLYNGEN I BRUSSEL

Kan fremtidens luftfart være utslippsfri? Og blir det mulig å reise med null utslipp fra EU til Lofoten? Med blikket mot nord og en visjon om bærekraft har vi hatt gode diskusjoner med Klimanøytral regional luftfart Nord-Norge og ACT Klyngen i Brussel.

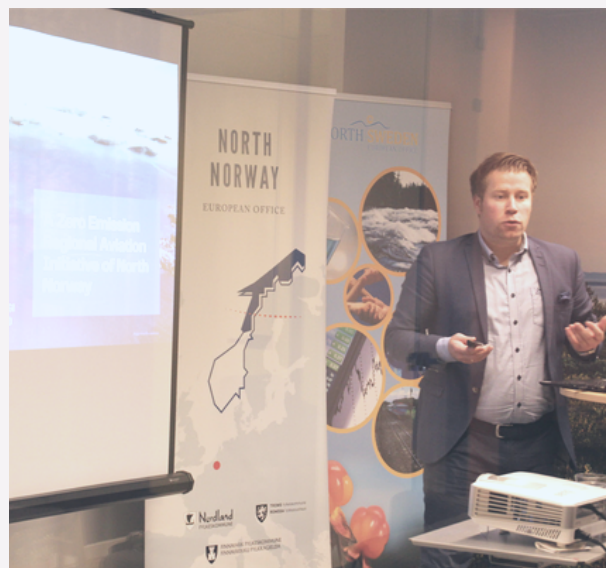
Hvordan ser veien videre ut? Hvordan kan regional utvikling av Europas flyplasser se ut? Blant de byggeklossene er et velfungerende indre marked, det grønne skiftet, digitalisering og et godt samarbeid. Det var noen av konklusjonene etter Klimanøytral Luftfart og Arctic Cluster Team (ACT) sine dager i Brussel. Delegasjonen fikk også presentert arbeidet sitt, delt erfaringer og utforsket hvordan de kan styrke sitt arbeid videre sammen med aktører i EU. [Les hele artikkelen her.](#)

HVA ER EUROPEISK UNGDOM OPPTATT AV?

Hva er de unge opptatt av i dag og hvordan kan vi engasjere flere ungdommer til å lære mer om EU? I år er det europeiske ungdomsåret og vi har hørt på hva de har å si.

Under besøket fikk ungdommene en presentasjon av EU rådgiver Janni, kommunikasjonsrådgiver Anna og praktikant, Patrick. De fikk høre hvordan EU påvirker Nord-Norge og hva Nord-Norge sitt forhold til EU er. Det var spesielt gode diskusjoner rundt EUs klimapolitikk, blant annet om [EUs grønne giv](#), [RePowerEU](#) og fornybar transport i Nord-Norge.

I tillegg til dette fortalte vår praktikant Patrick om hvordan det er å være praktikant på Nord-Norges Europakontor i Brussel.



NORGE OG EU STYRKER SAMARBEID INNEN RÅVARER OG BATTERIER

Tidligere i sommer skrev Norge og EU under en erklæring (Memorandum of Understanding (MoU) om samarbeid rundt råvarer og batterier, EU – Norway Strategic Partnership on raw materials and batteries value chain.

Målet er å styrke det politiske og økonomiske båndet mellom partnere, samtidig som samarbeidet skal bidra til å nå klima og miljømålene som EU og Norge har satt seg. I tillegg skal veikartet legge til rette utvikling av bærekraftige verdikjeder, gjensidig grønn økonomisk vekst og nye grønne arbeidsplasser.

Nå har arbeidsgruppa, bestående av eksperter og tjenestemenn fra Norge og EU, laget et første utkast av et veikart for partnerskapet. Veikartet skal definere samarbeidsområdene og gi et politisk rammeverk som skal bidra til et forsterket samarbeid. Det inkluderer blant annet en kartlegging av ressurser og prosjekter, tiltrekking av privat finansiering, tettere forskning og innovasjonssamarbeid, og utvikling av nødvendig kompetanse. Veikartet er åpent for innspill fra relevante aktører, og vi oppfordrer alle nordnorske aktører og interessenter til å bidra med innspill innen fristen 9. desember.

Vil du ha mer informasjon om veikartet? Ta kontakt med janni@northnorway.org

ÅPEN HØRING OM EUROPEAN CRITICAL RAW MATERIALS ACT

Kritiske råvarer er nøkkelen for å klare den grønne og digitale overgangen i Europa. De er viktige komponenter i grønne teknologier, brukes i digitale applikasjoner, og er avgjørende for forsvars-, romfarts- og helseindustrien.

Derfor har Europakommisjonen nå lansert et eget initiativ som skal identifisere strategiske prosjekter langs verdikjeden, styrke og bygge opp strategiske reserver, samt styrke FoU og prosesser blant annet.

Europakommisjonen ønsker synspunkter og informasjon fra et bredt spekter av interessenter og innbyggere om problemer og potensielle løsninger rundt tilførsel av kritiske råvarer. [Les mer om høringen her.](#)

Frist: 25. november

ARRANGEMENTER

Det er mye spennende arrangementer. Disse inkluderer:

29 - 30 november: The Laurentic Forum

29 - 30 november: Arctic Futures Symposium

5. desember: Nordnorske Europadager i Bodø

7. desember: Nordnorske Europadager i Tromsø

8. desember: Nordnorske Europadager i Vadsø

Foto: Christian Clauwers

